

INSTRUCȚIUNI METODOLOGICE

privind statistica comerțului cu amănuntul, vânzarea și repararea autovehiculelor, repararea obiectelor de uz casnic și personale, stocurile de mărfuri

Raportul statistic privind comerțul cu amănuntul, vânzarea și repararea autovehiculelor, repararea obiectelor de uz casnic și personale, stocurile de mărfuri se prezintă în adresa organului teritorial de statistică de către toți agenții economici, care practică comerțul cu amănuntul, indiferent de genul de activitate și forma de proprietate, nu mai târziu de termenul indicat pe formularul statistic.

În comerțul cu amănuntul se includ mărfurile comercializate cu amănuntul populației pentru consum, utilizare personală sau casnică în numerar sau pe credit (în rate), leasing, prin carduri bancare, din conturile deponenților instituțiilor bancare (conform depozitiilor), pe valută străină, prin magazine, supermagazine, centre comerciale, pavilioane, chioșcuri, gherete, tarabe, automate de vânzări, prin corespondență, prin Internet, cooperative de consum și farmacii.

Tot aici se includ și:

- vânzările cu amănuntul ale întreprinderilor producătoare, care își vînd produsele fabricate prin rețeaua proprie de magazine;
- vânzările cu amănuntul în avioane și trenuri de pasageri;
- vânzările cu amănuntul a mâncărurilor preparate și a felurilor de mâncare;
- vânzările cu amănuntul de autovehicule și motociclete, piese și accesorii pentru autovehicule și motociclete;
- vânzările cu amănuntul de carburanți, produse lubrifiante sau refrigerente;
- serviciile de întreținere și reparare a autovehiculelor, motocicletelor;
- serviciile de reparații de articole personale de uz gospodăresc.

Nu sînt incluse:

- vânzările de produse agricole, realizate de către fermierii-producători, nu prin magazinele proprii;
- vânzările de alimente sau băuturi pentru consumul pe loc;
- vânzările de preparate alimentare livrate la pachet;
- vânzări de la depozite, officii (inclusiv prin aparate de casă);
- vânzările de mărfuri prin magazine duty free, care sînt sub supraveghere vamală în locuri special amenajate;
- vânzările în numerar a cartelelor de telefonie mobilă;
- vânzările de tichete pentru comercializarea combustibilului de la stațiile de alimentare cu combustibil, deoarece aceste tichete sînt comercializate preponderent întreprinderilor, în partide mari și întreprinderile achită prin virament combustibilul procurat, deși acest combustibil ulterior va fi livrat prin stațiile de alimentare cu combustibil.

Valoarea vânzărilor de mărfuri cu amănuntul se indică în prețuri efective de vânzare cu amănuntul, inclusiv adaosul comercial, TVA și impozitul pe vânzări, în momentul cînd mărfurile sînt livrate cumpărătorului, **indiferent de perioada de achitare**.

Vânzările de mărfuri și produse în avioane și trenuri se înregistrează în momentul vărsării sumelor în bani la magazine – depozit de către însoțitoarele de avion și tren.

Încasările din vânzările în valută străină se recalculează în valută națională, la cursul oficial în vigoare, apoi se înregistrează în valoarea de vânzări.

Valoarea vânzărilor cu amănuntul către populație (persoane fizice) se înregistrează în strictă corespundere cu perioada de raport pe baza documentelor contabile primare, ce confirmă încasările din vânzări.

În comerțul cu amănuntul al mâncărilor preparate și felurilor de mâncare se includ vânzările de produse culinare (carne, păsări și pește, pregătite prin fierbere, prăjite sau coapte, răcitură, produse culinare congelate, salate, ghiveciuri, produse de patiserie cu umplutură, plăcinte etc.), semifabricate pentru vânzare (din carne, pește, legume, cartofi, produse de congelare rapidă etc.), produse de patiserie de fabricație proprie (franțele, gogoși, checuri, rulade, minciunele, turte dulci, biscuiți etc.).

În comerțul cu amănuntul al cartofilor, legumelor și fructelor proaspete se includ vânzările de fructe și legume proaspete, nuci proaspete, struguri proaspeți. Această subcategorie nu include vânzări ale nucilor, fructelor și legumelor uscate, congelate sau conservate.

În comerțul cu amănuntul al băuturilor alcoolice și altor băuturi se includ vânzările de coniac și băuturi din coniac, rachiu, lichior și alte băuturi similare, vin, vin spumos, alte vinuri, bere, băuturi fără alcool, ape minerale, sucuri de legume și fructe. Băuturile fără alcool includ băuturi cu gaze (limonadă, coca-cola, pepsi-cola, fanta etc.) și băuturi fără gaze (cvas, sirop, cocktail), concentrate pentru prepararea băuturilor nealcoolice.

În comerțul cu amănuntul al altor produse alimentare se includ vânzările de lapte și frișcă, (inclusiv produse solide și concentrate), iaurt și alte tipuri de lapte și frișcă fermentate sau acidulate, brânză și produse din brânză, cașcaval de toate tipurile și calitățile, unt și alte tipuri de grăsimi din lapte, înghețată și alte produse pentru desert refrigerate, alte produse lactate, ouă, grăsimi comestibile, uleiuri vegetale comestibile, margarină, maioneză și produse de maioneză, nuci, fructe și legume uscate, congelate sau conservate, făină, crupe și leguminoase, paste făinoase, uleiuri și grăsimi comestibile, zahăr, sare, cafea, ceai, cacao și mirodenii.

În comerțul cu amănuntul al articolelor textile și de mercerie se includ vânzările de țesături din bumbac, din lână, din mătase, din in, alte țesături, lenjerie de pat, de baie, fețe de masă și șervețele, cuverturi, pături, articole de mercerie, de exemplu: fibre textile naturale, artificiale sau sintetice, ace de cusut, andrele și alte articole similare.

În comerțul cu amănuntul al articolelor de îmbrăcăminte se includ vânzările articolelor de îmbrăcăminte (inclusiv lenjerie de corp) pentru bărbați, femei și copii, din toate tipurile de țesături, inclusiv tricotate, articole de îmbrăcăminte din piele sau blană, pălării și alte accesorii pentru îmbrăcăminte, articole de ciorăpărie, articole de îmbrăcăminte pentru sport din toate tipurile de țesături, articole de îmbrăcăminte de uniformă și haine speciale de lucru.

În comerțul cu amănuntul al încălțămintei și articolelor din piele se includ vânzările de încălțămintă din orice materiale și pentru toate scopurile, valize, genți, poșete, articole de șelărie și alte articole din piele, cât și accesorii de voiaj și articole de marochinărie și de voiaj. Această subcategorie nu include vânzări de încălțămintă sportivă specializată, așa ca: încălțămintă pentru schi, fotbal, patinaj etc.

În comerțul cu amănuntul al mobilei, articolelor de iluminat și aparatelor de uz casnic se includ vânzările de mobilă de uz casnic, articole de menaj metalice, articole de cuțitărie, veselă, articole din sticlă, porțelan și ceramică pentru masă și bucătărie, toaletă, precum și în scopuri orna-

mentale, plite aragaz, aparate de iluminat, articole din lemn, plută și împletituri, aparate neelectrice de uz casnic, articole și echipamente, neincluse în alte categorii. Această subcategorie de asemenea include vânzările cu amănuntul ale articolelor textile de menaj confecționate, de exemplu: portiere și alte articole de menaj din materiale textile.

În comerțul cu amănuntul al articolelor și aparatelor electrice de uz casnic se includ vânzările de frigidere, congelatoare, mașini de spălat vesela, mașini de spălat și uscat, aparate de gătit, aparate de încălzit, aspiratoare, mașini de cusut, sisteme de încălzire autonomă, boilere, cazane și alte aparate electrice de uz casnic.

În comerțul cu amănuntul al aparatelor de radio, televizoarelor, instrumentelor muzicale și discurilor se includ vânzările de echipamente audio și video, aparate de radio și televizoare, aparate de înregistrat audio și video, camere de filmat, automagnitole, combine muzicale. Această subcategorie include de asemenea lucrări de montare a automagnitolelor, vânzări de benzi audio și video (înregistrate și neînregistrate), casete și compact-discuri (CD), instrumente muzicale și partituri.

În comerțul cu amănuntul al articolelor de fierărie, vopselelor și sticlei se includ vânzările de unelte și articole metalice pentru construcții (lacăte și alte dispozitive pentru încuierea ușilor, șuruburi și țiște), sticle plate pentru construcții, echipamente tehnico-sanitare, articole din lemn, hârtie, materiale plastice, cauciuc sau sticlă, vopsele, lacuri și emailuri, culori pentru vopsit, produse chimice, mașini și unelte pentru „mâini dibace”, lemn prelucrat, elemente de construcții metalice sau nemetalice etc.

În comerțul cu amănuntul al mobilierului de birou, mașinilor și echipamentelor de birou, calculatoarelor, articolelor optice și fotografice se includ vânzările de mobilier de birou, mașini și echipamente de birou, calculatoare și software de uz general. Această subcategorie include de asemenea vânzări cu amănuntul de articole fotografice (de exemplu: echipament fotografic, pelicule și filme), optice (de exemplu: ochelari, lunete, lentile de contact, microscopie, binocluri) și de precizie, echipamente de telecomunicații.

În comerțul cu amănuntul al ceasurilor, bijuteriilor, articolelor pentru sport, jocurilor și jucăriilor se includ vânzările de ceasuri, bijuterii și articole pentru sport, de exemplu: articole și echipamente pentru schi pe zăpadă, sporturi nautice, pescuit sportiv, atletism, alte articole și echipamente pentru sporturi sau jocuri practicate în aer liber, jocurile video, inclusiv biciclete; vânzări cu amănuntul de încălțăminte sportivă specializată, așa ca: încălțăminte pentru schi, fotbal, patinaj etc.

În comerțul cu amănuntul prin Internet sau comerț electronic se includ vânzările de bunuri (produse alimentare și mărfuri nealimentare) efectuate cu utilizarea comunicărilor electronice și/sau a contractelor electronice.

În comerțul cu amănuntul al altor mărfuri nealimentare se includ vânzările de produse de curățat, tapete și materiale pentru pardoseli, plante, flori, semințe, îngrășăminte, produse fitosanitare, fabricarea coroanelor și compozițiilor din flori, hrană pentru animale domestice, suvenire, combustibili petrolieri de uz particular, gaz în butelii, cărbune, lignit, cărbune din lemn de foc pentru încălzit, gătit și în alte scopuri, articole de filatelie și numismatică, galerii de artă, covoare, telefoane mobile.

În comerțul cu amănuntul de autovehicule se includ vânzările de autovehicule noi și uzate pentru transportul de călători, autovehicule speciale, autocaravane, rulote și alte mijloace de transport rutier pentru turism.

În comerțul cu amănuntul al carburanților pentru motoare cu ardere internă se includ vânzările de carburanți (motorină, benzină, super, fără plumb, gaz de petrol lichefiat), lubrifianți, antifriz.

În comerțul cu amănuntul se includ de asemenea serviciile de reparații de articole personale și de uz gospodăresc inclusiv:

- servicii de reparații a încălțămintei, bagajelor și altor articole, de marochinărie fabricate din toate tipurile de materiale;
- servicii de reparații a articolelor electrice de uz gospodăresc, așa ca frigidere, radio, congelatoare, mașini de spălat vesela, mașini de spălat și de uscat, aparate de gătit, aparate de încălzit, aspiratoare, mașini de cusut și alte aparate electrice de uz casnic;
- servicii de reparații a ceasurilor și bijuteriilor;
- servicii de reparații a altor articole personale și de uz gospodăresc, neincluse în alte categorii.

Această categorie include servicii de țesut în executare artistică, reparare și renovare a îmbrăcăminte uzate și articolelor textile de uz gospodăresc, servicii de acordare a pianurilor și altor instrumente muzicale, servicii de reparare a articolelor și echipamentelor fotografice și camerelor de filmat, servicii de reparare a articolelor pentru sport și camping, servicii urgente, de exemplu: fabricarea cheilor, montarea tocurilor la încălțămintă, laminarea documentelor etc., servicii de reparare a articolelor și echipamentelor de uz casnic.

Stocurile de mărfuri

Stocurile de mărfuri în comerțul cu amănuntul reprezintă acele cantități de produse, ce aparțin unității comerciale și se află la bilanțul ei fiind destinate pentru întreținerea continuității vânzărilor și anume:

- stocuri de păstrare curentă ce asigură necesitățile cotidiene ale comerțului;
- stocurile de păstrare sezonieră, inclusiv cartofi, legume, fructe ce asigură comerțul în anotimpurile anului.

În stocurile de mărfuri în comerțul cu amănuntul se includ:

- valoarea mărfurilor aflate în stoc în rețeaua cu amănuntul (magazine, farmacii, chioșcuri, comerț ambulant);
- valoarea mărfurilor aflate în stoc la bazele și depozitele ce aparțin unităților de comerț cu amănuntul;
- valoarea mărfurilor cumpărate și plătite de organizația comercială fără a fi ridicate de la furnizori;
- valoarea mărfurilor, ce au fost transmise spre prelucrare și care se află la data raportării atât la întreprinderile proprii de producție, cât și la alte organizații.

Stocurile de mărfuri în comerțul cu amănuntul se indică în prețuri cu amănuntul.

Notă: În cazul depistării greșelilor, e necesar să se facă urgent corectările respective în raportul statistic cu o remarcă corespunzătoare, comunicând datele corectate pe toate adresele stabilite.

**Direcția statistică comerțului exterior
și serviciilor de piață**

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ УКАЗАНИЯ

по статистике розничной торговли, продаже и ремонту автомобилей, ремонту бытовых товаров и предметов личного пользования, товарных запасов

Статистический отчет по розничной торговле, продаже и ремонту автомобилей, ремонту бытовых товаров и предметов личного пользования, товарных запасов представляют все экономические агенты, занимающиеся розничной торговлей, независимо от вида деятельности и формы собственности, в адрес территориального органа статистики не позднее срока, указанного на бланке статистического отчета.

В розничный товарооборот включаются товары, проданные в розницу населению для потребления, личного или домашнего использования за наличный расчет или в кредит, в лизинг, по кредитным карточкам, по перечислениям со счетов вкладчиков (по их поручениям), за иностранную валюту через магазины, супермагазины, торговые центры, павильоны, киоски, палатки, лотки, торговые автоматы, по почте, по каналам Интернета, через потребительские кооперативы и аптеки.

Сюда также включаются:

- розничная продажа товаров собственного производства, осуществляемая промышленными предприятиями через сеть своих магазинов;
- розничная продажа товаров на борту самолетов и в пассажирских поездах;
- розничная продажа готовой продукции и полуфабрикатов;
- розничная продажа автомобилей, мотоциклов, деталей и принадлежностей для автомобилей и мотоциклов;
- розничная продажа автомобильного горючего, смазочных и охлаждающих продуктов;
- услуги по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей и мотоциклов;
- услуги по ремонту бытовых товаров и предметов личного пользования.

Не включаются:

- продажа сельскохозяйственной продукции, осуществляемая фермерами-производителями, не через сеть собственных магазинов;
- продажа пищи и напитков для потребления на месте;
- продажа готовой пищи, отпущенной в пакетах;
- продажа со складов, офисов (независимо от оплаты);
- оборот магазинов duty free, которые находятся под таможенным контролем в специально оборудованных для этого местах;
- продажа мобильных телефонных карточек;
- продажа топлива по талонам на автозаправочных станциях, так как талоны приобретаются предприятиями в больших количествах и оплачиваются по перечислению, несмотря на то, что топливо отпускается непосредственно на автозаправочных станциях.

Объем розничного товарооборота приводится в розничных ценах – фактических ценах продажи, включающих торговую наценку, НДС и налог с продаж, по моменту отпуска товаров покупателю, **независимо от момента оплаты.**

Продажа товаров на борту самолетов и в пассажирских поездах учитывается в розничном товарообороте магазина – склада по моменту сдачи ему денежной выручки бортпроводниками и проводниками поездов.

Выручка от продажи товаров физическим лицам, за иностранную валюту учитывается в объеме товарооборота в пересчете на национальную валюту, исходя из официально публикуемых курсов валют.

Объем розничного товарооборота определяется строго за отчетный период на основе первичных бухгалтерских документов, подтверждающих выручку от продаж.

Розничная торговля готовой продукцией и полуфабрикатов включает продажу кулинарных изделий (мясо, птица и рыба, вареные, жареные или печеные, заливное, паштеты, кулинарные изделия замороженные, салаты, винегреты, различные изделия из теста с начинкой, пироги и др.); полуфабрикаты, выработанные для продажи (мясные, рыбные, картофель очищенный, овощи очищенные, быстрозамороженные блюда, тесто и др.); мучные изделия собственной выработки (булочки, пончики, пирожки, ватрушки, сдоба, печенье и др.).

Розничная торговля картофелем, овощами и фруктами включает продажу свежих фруктов и овощей, орехов, винограда. Эта подкатегория не включает продажу сухих, мороженых или консервированных орехов, фруктов и овощей.

Розничная торговля алкогольными и прочими напитками включает продажу коньяка и коньячных напитков, водки и ликероводочных изделий, вин, игристых вин, прочих вин, пива, безалкогольных напитков, минеральной воды, овощных и фруктовых соков.

Безалкогольные напитки включают в себя газированные (лимонад, кока-кола, пепси-кола, фанта и др.) и не газированные напитки (квас, сиропы, коктейли), концентраты для приготовления безалкогольных напитков.

Розничная торговля прочими пищевыми продуктами включает продажу молока и сливок (в твердом и сгущенном виде), йогуртов и других видов ферментированного или подкисленного молока и сливок, творога и творожных изделий, сыров всех видов и сортов, сливочного масла и других видов жиров и масел, полученных из молока, мороженого и других замороженных десертов, яиц, пищевых животных жиров, пищевых растительных масел, маргарина, майонеза и майонезной продукции, сухих, мороженых или консервированных орехов, фруктов и овощей, муки, круп и бобовых, макаронных изделий, сахара, соли, кофе, чая, какао и приправ.

Розничная торговля текстильными и галантерейными изделиями включает продажу хлопчатобумажных, шерстяных, шелковых, льняных и прочих тканей, столового, постельного, ванного и кухонного белья, покрывал, одеял, галантерейных изделий, например: натуральных, искусственных или синтетических текстильных волокон, швейных ниток, спиц и прочих подобных изделий.

Розничная торговля одеждой включает продажу одежды (в том числе нижнего белья), для мужчин, женщин и детей из всех видов тканей, включая трикотажные изделия, одежды из кожи имеха, шляп и прочих аксессуаров для одежды, чулочно-носочных изделий, спортивной одежды из всех видов тканей, форменной одежды и специальной рабочей одежды.

Розничная торговля обувью и изделиями из кожи включает продажу обуви из любых материалов и для любых целей, чемоданов, портфелей, сумочек, шорных изделий и прочих изделий из кожи, а также дорожных аксессуаров. Эта подкатегория не включает продажу специализированной спортивной обувью, такой как: обувь для катания на лыжах, футбола, катания на льду и т. д.

Розничная торговля мебелью, осветительными приборами и бытовыми изделиями включает продажу бытовой мебели, бытовых металлических изделий, стеклянных, фарфоровых и керамических изделий для столовых и кухонь, туалетов, а также для декоратив-

ных целей, газовых плит, осветительных приборов, изделий из дерева, пробки и плетеных изделий, неэлектрических бытовых приборов. Эта подкатегория включает также продажу изготовленных бытовых текстильных изделий, например: портьер сетчатых занавесок и различных предметов домашнего обихода из текстильных материалов.

Розничная торговля электробытовыми приборами включает продажу холодильников, морозильников, посудомоечных машин, машин для стирки и сушки, аппаратов для приготовления пищи, пылесосов, швейных машин, газовых плит, систем автономного отопления, бойлеров и прочих электробытовых приборов.

Розничная торговля аудио и видеоаппаратурой, радио и телевизионным оборудованием включает продажу аудио и видеоаппаратуры, радио и телевизионного оборудования, регистрационной аудио и видеоаппаратуры, камер для съятия фильмов, автомагнитофонов, музыкальных центров и т. д. Эта подкатегория включает также работы по установке автомагнитофонов, продажу аудио и видеопленки (с записями и без записей), кассет и компакт-дисков, музыкальных инструментов и партитур.

Розничная торговля скобяными изделиями, красками и стеклом включает продажу инструментов и металлических изделий для строительства (замки и прочие приспособления для запираания дверей, болты и гвозди), плоского стекла для строительства, санитарно-технического оборудования, изделий из дерева, бумаги, пластмассовых материалов, каучука или стекла, красок, лаков и эмалей, химических продуктов, красителей и чернил для крашения, машин и инструментов для «умелых рук», переработанной древесины, металлических или неметаллических строительных элементов и т.д.

Розничная торговля офисной мебелью, канцелярскими машинами и оборудованием, компьютерами, оптическими приборами и фотопринадлежностями включает продажу офисной мебели, канцелярских машин и оборудования, компьютеров и программного обеспечения. Эта подкатегория включает также продажу фотографических принадлежностей (таких как фотографическое оборудование, пленки и фильмы), оптических (очки, подзорные трубы, контактные линзы, микроскопы, бинокли) и точных инструментов, оборудования электросвязи.

Розничная торговля часами, ювелирными изделиями, спортивными товарами, играми и игрушками включает продажу часов, ювелирных изделий и спортивных товаров, например: изделий для катания на лыжах, навигационного спорта, спортивной ловле, легкой атлетики, прочих изделий и оснащений для спорта или игр на свежем воздухе, включая велосипеды; продажу специализированной обуви, такой как: обувь для катания на лыжах, футбола, катания на льду и т.д.

Розничная торговля через Интернет или электронная торговля включает продажу товаров (продовольственных и непродовольственных) с использованием электронных сообщений и/или электронных договоров.

Розничная торговля другими непродовольственными товарами включает продажу чистящих средств, обоев и покрытий для полов, растений, цветов, семян, удобрений, венков и композиций из цветов, кормов для домашних животных, сувениров, бытового нефтяного топлива, газа в баллонах, угля, древесного топлива для обогрева, приготовления пищи и для других целей, почтовых марок и монет, коммерческих художественных галерей, ковров.

Розничная торговля автомобилями включает продажу новых и подержанных пассажирских и специализированных автомобилей, автофургонов и автоприцепов для жилья и прочих туристических автотранспортных средств.

Розничная торговля топливом для двигателей внутреннего сгорания включает продажу топлива для двигателей внутреннего сгорания, (дизельное топливо, бензин, супер, без свинца, сжиженный нефтяной газ), смазочных материалов, антифриза.

В состав розничного товарооборота включаются также услуги по ремонту бытовых товаров и предметов личного пользования:

- услуги по ремонту обуви, клади и прочих галантерейных изделий изготовленных из материалов всех видов;
- услуги по ремонту электробытовых товаров, такие как: холодильники, радио, посудомоечные машины, машины для стирки и сушки, аппараты для приготовления пищи, аппараты для подогрева, пылесосы, швейные машины и прочие бытовые электроприборы;
- услуги по ремонту часов и ювелирных изделий;
- услуги по ремонту прочих бытовых товаров и предметов личного пользования (услуги по художественной штопке, ремонту и реставрации ношеной одежды, услуги по наладке роялей и прочих музыкальных инструментов, услуги по ремонту изделий и принадлежностей для фотографирования и камер для снятия фильмов, услуги по ремонту изделий для спорта и отдыха, срочные услуги – изготовление ключей, установка каблучков, прокатка документов, услуги по ремонту бытовых изделий и принадлежностей).

Товарные запасы

В розничной торговле учитываются все товарные запасы, принадлежащие торговой организации, предприятию, числящиеся на их балансе и предназначенные для розничной продажи, а именно:

- товарные запасы текущего хранения, обеспечивающие повседневные нужды торговли;
- товарные запасы сезонного хранения, включая картофель, овощи и фрукты, создаваемые для обеспечения торговли по сезонам года.

В товарные запасы розничной торговли входят:

- товары, имеющиеся в наличии в розничной сети (магазинах, аптеках, киосках, развозной и разносной сети);
- товары, имеющиеся на базах и складах, принадлежащих розничным организациям;
- товары, закупленные и оплаченные данной торговой организацией и оставленные на ответственное хранение у поставщиков;
- товары, сданные на переработку и на отчетную дату находящиеся на производственных предприятиях как собственных, так и других организаций.

Товарные запасы в розничной торговле отражаются в отчетности в розничных ценах.

Примечание: В случае обнаружения ошибок необходимо безотлагательно внести исправления в отчет, сделав соответствующие примечания и сообщить исправленные данные во все установленные адреса.

**Управление статистики внешней торговли
и рыночных услуг**